

**HUS Vatsakeskus Molempien siemenjohtimien kat-
kaisu tai poisto sterilisaatiotarkoituksessa (KFD46
vasectomia)**

PALVELUSETELIN SÄÄNTÖKIRJA

Sisältö

YLEINEN OSA

1	Palveluseteli	4
2	Määritelmät.....	4
3	Sääntökirjan luonne	5
4	Sitoumuksen osapuolet	5
5	Sitoumuksen kohde	5
6	Asiakkaan asema	5
7	Palvelusetelin arvo	6
8	Palveluntuottajan velvoitteet	7
8.1	Yleiset vaatimukset	7
8.2	Sähköisen palvelusetelijärjestelmän käytön ehdot ..	8
8.3	Muut yleiset ehdot.....	9
9	Muistutukset, kantelut, potilasvahinkoilmoitukset ja potilasvalitukset	12
10	HUSin velvoitteet.....	12
11	Vastuut, vakuutukset ja vahingonkorvaukset	13
12	Rekisterinpito.....	13
13	Verotus.....	14
13.1	Tuloverotus.....	14
13.2	Arvonlisäverotus.....	14
14	Sitoumuksen toteuttaminen ja noudattamisen valvonta	14
15	Sitoumuksen vastuuhenkilöt	14
16	Sääntökirjan muuttaminen.....	15
17	Sitoumuksen voimassaoloaika	15

18 Valtuutuksen peruutus	15
19 Noudatettava lainsäädäntö	15
PALVELUKOHTAINEN OSIO – SÄÄNTÖKIRJAN ERITYINEN OSA	16
20 Asiakkaat ja palvelusetelin myöntäminen	16
20.1 Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat potilaat ..	16
20.2 Palvelusetelijärjestelmän ulkopuolelle jäävät potilaat	16
20.3 Palvelusetelin myöntäminen ja vastaanottaminen ..	16
21 Palvelusetelien arvo ja voimassaoloaika.....	16
22 Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset	17
23 Palvelun sisältövaatimukset.....	18
24 Palvelupalautteen toimittaminen HUSille	19
25 Palvelun laatuvaatimukset.....	19
26 Seuranta ja raportointi	20
27 Palvelun tila- ja välinevaatimukset.....	20
28 Vastuu komplikaatioista	20
29 Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus	21
30 Potilaan poistaminen HUSin omasta palvelu-/hoitojonosta	21
31 Palveluiden laskutus	21
32 HUSin tai asiakkaan antamat tiedot/asiakirjat palveluntuottajalle	22
33 Tietojärjestelmät	22
34 Hakemus palveluntuottajaksi	22
35 Palveluntuottajan irtisanominen ja irtisanoutuminen...	23
35.1 Palveluntuottajan irtisanominen.....	23
35.2 Palveluntuottajan irtisanoutuminen.....	24
Liitteet.....	24

1 Palveluseteli

Palvelusetelillä tarkoitetaan järjestämisvastuussa olevan HUSin sosiaali- ja terveystalvulun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset HUSin ennalta määräämään arvoon asti. Palvelusetelillä tarkoitetaan toisin sanoen HUSin sitoumusta suorittaa tietty sen ennalta määräämä rahamäärä palveluntuottajalle niiden kustannusten korvaamiseksi, joita tuottajalle on aiheutunut asiakkaalle tuotetusta palvelusta. Palveluseteli voi konkreettisenä maksuvälineenä olla esimerkiksi painettu palveluseteli, sähköinen kortti tai viranomaispäätös.

Palveluseteli on yksi tapa järjestää HUSin lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Tämän vuoksi asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön säännökset kuin muillakin tavoin järjestetyissä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluissa. Palvelusetelin käyttäjällä on kuitenkin muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa HUSin hyväksymä palveluntuottaja.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) säätelee palvelusetelin käyttöä. Palvelusetelilakia sovelletaan palvelusetelin käyttämiseen hyvinvointialueiden järjestämissä sosiaali- ja terveystalvveluissa. Lakia sovelletaan ainoastaan yksityisten sosiaali- ja terveystalvvelujen hankkimiseksi. Tämän vuoksi lakia ei voi soveltaa julkisyhteisöjen tuottamien palvelujen hankkimiseen. Se, mitä säädetään hyvinvointialueesta, soveltuu myös HUS-yhtymään.

Palvelusetelijärjestelmässä HUS ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, vaan kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palveluntuottajan välinen sopimus.

2 Määritelmät

Tässä sääntökirjassa:

- 1) **Asiakkaalla** tarkoitetaan potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua potilasta;
- 2) **Palvelusetelillä** tarkoitetaan järjestämisvastuussa olevan HUSin sosiaali- ja terveystalvvelun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset HUSin ennalta määräämään arvoon asti;
- 3) **Omavastuusuudella** tarkoitetaan sitä osuutta yksityisen palveluntuottajan tuottaman palvelun hinnasta, jota HUSin myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi;
- 4) **HUSilla** tarkoitetaan tässä sääntökirjassa (yleinen osa ja erityinen osa) jäljempänä HUS-yhtymää, [HUS tulosalue/toimiala/tulosyksikkö].

3 Sääntökirjan luonne

Sääntökirja ei ole sopimus HUSin ja palveluntuottajan välillä. Sääntökirjassa HUS asettaa palvelusetelilain 5 §:ssä mainitut hyväksymiskriteerit palveluntuottajille.

Sikäli kun sääntökirjassa on asetettu vaatimuksia/velvoitteita HUSille, kyse ei ole HUSin velvoitteista palveluntuottajaa tai muitakaan kohtaan. Näissä vaatimuksissa/velvoitteissa on kyse HUS-yhtymän sisäisistä menettelytapaohjeista.

Tämä sääntökirja koostuu kolmesta osasta: sääntökirjan yleinen osa, sääntökirjan erityinen osa (palvelukohtainen osio) ja tietoturvallisuusliite.

4 Sitoumuksen osapuolet

Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksyy palvelusetelillä toteutettavien sosiaali- tai terveystalouden tuottajaksi. Itse palvelua tuottaessa sitä koskevan palvelusopimuksen osapuolina ovat palveluntuottaja ja asiakas. Palvelusopimuksen sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu HUSiin.

5 Sitoumuksen kohde

HUS ei ole yksittäisen palvelusopimuksen osapuoli, mutta tässä sääntökirjassa HUS määrittelee ne vaatimukset, joita hyväksytyiltä palveluntuottajilta edellytetään. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja.

6 Asiakkaan asema

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin HUSin tulee ohjata hänet muilla tavoin järjestämiensä palvelujen piiriin.

Palvelusetelin saanut asiakas tekee palvelujen tuottajan kanssa sopimuksen palvelun hankkimisesta. Tätä sopimussuhdetta koskevat sopimuksen sisällön mukaan määräytyvät kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet. Asiakkaan ja palveluntuottajan välistä sopimusta koskevan erimielisyyden saattamisesta kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi säädetään kuluttajariitalautakunnasta annetussa laissa.

HUSin on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palveluntuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Asiakkaan on annettava palvelusetelin myöntämistä varten tarvittavat tiedot. Asiakkaalle on annettava myös tieto siitä, mistä muualta ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksestaan riippumatta hankkia.

Asiakkaalle on varattava tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja antaa asiassa tarpeellinen selvitys.

Asiakkaan valittua palvelusetelin, hänen tulee itse hakeutua hyväksytylle yksityiselle palveluntuottajalle.

Reklamaatiotilanteessa kuluttajan tulee ilmoittaa tyytymättömyydestään sopimuskumppanilleen eli palveluntuottajalle.

Asiakkaan asemaan sovelletaan palvelusetelilakia sekä potilaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia.

Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakia. Lain mukaan elinkeinonharjoittaja ei muun muassa saa kulutushyödykettä tarjotessaan käyttää sopimusehtoa, jota hyödykkeen hinta ja muut asiaan vaikuttavat seikat huomioon ottaen on pidettävä kuluttajien kannalta kohtuuttomana. Asiakkaalla on oikeus käyttää kuluttajaoikeuden mukaisia oikeusturvakeinoja reklamaatiotilanteessa. Seuraamuksiin kuuluvat kuluttajan oikeus pidätyä maksusta, virheen oikaisu, hinnanalennus, kaupan purku ja vahingonkorvaus. Palveluseteliä käyttävä asiakas voi saattaa sopimussuhdettaan koskevan erimielisyden kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi.

7 Palvelusetelin arvo

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 4 ja 5 §:ssä asiakkaalle maksettomiksi säädettyjen sosiaali- ja terveystalouden palvelujen hankkimiseksi annettavan palvelusetelin arvo tulee määrätä niin, että asiakkaalle ei jää maksettavaksi omavastuusuutta.

Jos palvelusetelin arvo on tulosidonnainen, palvelusetelin arvosta on annettava päätös asiakkaalle. Viranomaisten oikeuteen saada tulosidonnaisen palvelusetelin arvon määräämistä varten tarpeellisia tietoja ja selvityksiä sovelletaan, mitä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 a §:ssä säädetään viranomaisten oikeudesta saada tietoja asiakasmaksuja määrättäessä.

Palvelusetelin arvoa määrättäessä ei oteta huomioon palveluja, jotka asiakas ostaa oma-aloitteisesti palveluntuottajalta.

Palveluseteli on voimassa määräajan.

Palvelusetelin arvoa on korotettava palvelusetelilain 7 §:n 1 momentissa säädettyä korkeammaksi, jos asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulo tai asiakkaan lakisääteinen elatusvelvollisuus muutoin vaarantuu, taikka se on tarpeen muut huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Palvelusetelin arvon korottamista koskevasta asiasta on tehtävä päätös.

Asiakkaalla ei ole oikeutta saada sairausvakuutuslain mukaista korvausta omavastuuosuu-teen. Matkakustannuksista voi kuitenkin saada korvausta siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään. Palvelusetelipalvelu ei oikeuta kotitalousvähennykseen.

Tulosidonnaisen palvelusetelin arvoa tai palvelusetelin arvon korottamista koskevaan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Asiakas saa tehdä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista kirjallisen oikaisuvaatimuksen HUS-yhtymähallitukselle, joka vastaa asianomaisen palvelun järjestämisestä HUS:issa. Oikaisuvaatimuksen tekemistä koskevien ohjeiden antamisesta säädetään hallintolain 46 §:ssä.

Toimielimen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään. Valitus voidaan antaa myös toimielimelle, jonka on toimitettava se oman lausuntonsa ohella hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

HUS voi asettaa palveluntuottajien hyväksymiskriteeriksi sen, että palvelusetelillä tuotettava palvelu saa maksaa enintään tietyn euromäärän. Hinta voidaan myös jättää vapaasti markkinoiden määrittelemäksi.

8 Palveluntuottajan velvoitteet

8.1 Yleiset vaatimukset

Palveluntuottaja on (palvelusetelijärjestelmän puitteissa) palvelua tuottava, yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) tarkoitettu palveluntuottaja ja sitoutuu täyttämään seuraavat palvelusetelilain (569/2009) 5 §:n mukaiset yleiset ehdot.

HUSilla on oikeus vaatia palveluntuottajaa toimittamaan kirjalliset todistukset tai muun riittävän selvityksen siitä, että tässä kohdassa mainitut yleiset edellytykset täyttyvät. Palveluntuottajaksi hakeutumisen yhteydessä toimitettavat tiedot ja selvitykset on kuvattu kohdassa 34.

a) Rekisteröinti ennakkoperintärekisteriin

palveluntuottaja sitoutuu olemaan rekisteröitynä verohallinnon ennakkoperintärekisterissä. Ennakkoperintärekisteröinti on yksi yritystoiminnan perustunusmerkeistä ja palvelusetelilaki edellyttää sitä jokaiselta palvelusetelituotannossa mukana olevalta palveluntuottajalta.

b) Palveluntuottajaa koskevan erityislainsäädännön edellytykset

Palvelujen tuottajan tulee täyttää kulloinkin voimassa olevat, sitä koskevat erityislainsäädännön edellytykset. Tässä tapauksessa erityislainsäädännöllä tarkoitetaan erityisesti yksityisestä terveydenhuollosta annettua lakia (152/1990) tai yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta annettua lakia (603/1996).

Palvelua tuottavan yksikön kohdalla edellytysten täyttyminen on tarkastettu yksikön perustamisvaiheessa. Perustamisluvan myöntää toimivaltainen aluehallintovirasto (AVI) tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira ja luvan saanut palvelujen tuottaja rekisteröidään yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen antajien Ysteri-rekisteriin, jota AVIt ylläpitävät yhdessä Valviran kanssa.

c) Vähimmäispalvelutaso

Palveluntuottajan palvelutason tulee olla vähintään yhtä hyvä kuin HUSin omana palvelunaan tuottaman palvelun taso.

d) Vakuutusturva

Palveluntuottaja sitoutuu ottamaan ja pitämään voimassa toimintansa edellyttämät lakisääteiset vakuutukset vastuun varalta, kuten potilasvakuutuslain sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaiset vakuutukset.

e) HUSin asettamat muut vaatimukset

Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan HUSin kussakin yksittäistapauksessa mahdollisesti asettamia muita vaatimuksia. HUS voi kussakin yksittäistapauksessa asettaa palvelua tuottavalle yksikölle edellä mainittujen edellytysten lisäksi myös muita vaatimuksia. Tämän säännöksen tarkoituksena on antaa HUSille joustavat mahdollisuudet huomioida esimerkiksi tietyn asiakasryhmän erityistarpeet. HUS voi vaatia, että palveluntuottaja ylittää tietyt minimiedellytykset esimerkiksi resurssiensa puolesta, mutta tällaista ehtoa ei saa muotoilla tiettyä palveluntuottajaa suosivaan ja toisia syrjivään muotoon.

8.2 Sähköisen palvelusetelijärjestelmän käytön ehdot

Sähköinen palvelusetelijärjestelmä sisältää potilastietoja ja palveluntuottajan tulee siten valvoa erityisen tarkasti omien käyttöoikeuksien myöntämistä, hallintaa sekä niiden käyttöä.

Palveluntuottaja on myös velvollinen ilmoittamaan HUSille havaitsemistaan järjestelmään liittyvistä uhkatekijöistä tai väärinkäytösepäilyistä.

Palveluntuottaja sitoutuu täyttämään erityisesti seuraavat ehdot:

- a) Palveluntuottajan on noudatettava kaikkia potilastietoja sisältävien sähköisten järjestelmien sekä niiden käyttöä koskevaa lainsäädäntöä ja viranomais määräyksiä ja ohjeita.
- b) Palveluntuottaja vastaa oman organisaation käyttäjätunnusten hallinnoinnista. Tämä pitää sisällään uusien tunnusten luonnin, käyttäjien käyttöprofiilien asianmukaisen valinnan, salasanojen ylläpidon, sekä käyttäjätunnusten poistamisen.
- c) Mikäli palveluntuottajan pääkäyttäjä ei ole terveydenhuollon ammattihenkilö ja siten ole oikeutettu Väestörekisterikeskuksen terveydenhuollon ammattikorttiin, tulee pääkäyttäjällä olla voimassa oleva terveydenhuollon henkilöstökortti tai toimijakortti järjestelmään kirjautumista varten.
- d) Kaikilla järjestelmää käytävillä hoitohenkilöillä tulee olla voimassa oleva Väestörekisterikeskuksen terveydenhuollon ammattikortti järjestelmään kirjautumista varten.
- e) Utta tunnusta luotaessa tulee palveluntuottajan varmistaa käyttäjän henkilöllisyys, sekä oikeus käyttää profiilin käyttäjälle valtuuttamia tietoja. Tunnusta luotaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota käyttäjän varmentamisessa käytettäviin tietojen oikeellisuuteen, kuten sähköpostiosoitteeseen sekä matkapuhelinnumeroon. Lisäksi tulee käyttäjätunnus ja salasana toimittaa käyttäjälle luotettavasti ja suojattua kanavaa käyttäen. Sähköposti ei ole suojattu kanava.
- f) Salasanoja tai käyttäjän yhteystietoja muutettaessa tulee näiden oikeellisuudesta varmistua, sekä uusi salasana toimittaa käyttäjälle luotettavasti ja suojattua kanavaa käyttäen. Sähköposti ei ole suojattu kanava.
- g) Palveluntuottajan työntekijän työsuhteen päättyessä on palveluntuottaja velvollinen viipymättä poistamaan työntekijän käyttäjätunnukset.
- h) Palveluntuottaja on velvollinen viipymättä vaihtamaan salasanan tai poistamaan käyttäjän, mikäli jompikumpi näistä on kadonnut tai on epäily salasanan tai käyttäjätunnusten joutumisesta vieraan henkilön haltuun.
- i) Palveluntuottaja on velvollinen viipymättä ilmoittamaan HUSille, mikäli on olemassa epäily, että ulkopuolinen taho on voinut päästä käsiksi järjestelmään tai sen sisältämiin tietoihin.

8.3 Muut yleiset ehdot

Palveluntuottaja sitoutuu näiden sääntöjen kohdassa 8.1 esitetyn lisäksi jatkuvasti täyttämään HUSin erikseen asettamat asiakkaiden tai asiakasryhmien tarpeisiin, palvelujen määrään tai laatuun tai HUSin olosuhteisiin liittyvät taikka muut vastaavat vaatimukset.

Palveluntuottaja sitoutuu täyttämään erityisesti seuraavat ehdot:

- a) Palveluntuottajan on noudatettava kaikkia palveluntuottajaa ja sen toimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä ja ohjeita. Palveluntuottajan tuottamien palvelujen on jatkuvasti vastattava vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta HUSin toiminnalta, ja että palveluntuottaja toteuttaa asiakkaansa oikeuden laadultaan hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon. Palveluntuottaja sitoutuu kuvaamaan HUSille, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan.
- b) Palveluntuottajan toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin että yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti ja täytettävä lain edellyttämät palveluntuottajalle asetetut hyväksymisedellytykset.
- c) Liikuntarajoitteisella, esimerkiksi pyörätuolia käyttävällä asiakkaalla, tulee olla esteetön pääsy palveluntuottajan toimitiloihin.
- d) Palveluntuottajalla on oltava internet-sivut, joilta käy ilmi toimitilojen osoitetiedot sekä tarjottavien palvelujen hintatiedot.
- e) Mikäli palveluun varataan vastaanottoaika, on palveluntuottajan informoitava palveluseteliä käyttävää asiakasta siitä, että asiakkaan on itse maksettava enintään 50 % potilaalta mahdollisesti perittävästä omavastuuosuudesta, mikäli tämä jättää ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruttuaan ajan liian myöhään.
- f) Tarjottavien palvelujen omavastuuosuudet tulee ilmoittaa HUSille sekä potilaalle hänen pyynnöstään. Palveluntuottajan tulee olla tavoitettavissa puhelimitse palvelua tuottavan toimipisteen voimassa olevana aukioloaikana.
- g) Asiakkaalla on oikeus saada palvelua valintansa mukaan joko suomen tai ruotsin kielellä. Palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että sen henkilökuntaan kuuluu riittävä määrä tämän kohdan edellytykset täyttäviä henkilöitä.
- h) Palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että palveluntuottaja taikka sen johtohenkilö tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö ei ole syyllistynyt rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla laissa julkisista hankinnoista 80 tai 81 §:ssä mainittuun rikokseen, tekoon tai laiminlyöntiin. Palveluntuottaja huolehtii lisäksi siitä, että siihen ei kohdistu Euroopan unionin (EU) tai Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kohdistama pakote tai Suomen viranomaisen asettama pakote tai varojen jäädyttämispäätös.
- i) Palveluntuottaja sitoutuu toimimaan siten, että asiakastyytyväisyys on hyvä.

- j) Palveluntuottaja sitoutuu toimittamaan potilaan hoitopalautteen HUSille viimeistään kahden viikon kuluessa hoidosta/viimeisestä kontaktista palveluntuottajan luona potilaalle, lähettävälle lääkärille ja HUSille. Hoitopalautteen tulee olla HUSin käytettävissä ennen kuin lasku maksetaan.
- k) Palveluntuottajan tulee informoida HUSia säännöllisesti tarjoamiensa palvelujen laadun valvonnasta sekä hoitopalvelujen osalta potilasturvallisuudesta. HUSia tulee erityisesti informoida asiakkaiden ja potilaiden tekemistä reklamaatioista, reklamaatioihin johtaneista syistä ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.
- l) Palveluntuottaja laatii potilas- ja asiakasasiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä. Palveluntuottajan tulee noudattaa huolellisuutta tietojen käsittelyssä ja esimerkiksi huolehtia siitä, että salassa pidettäviä tietoja käsitellään lain mukaisesti tietoturvallisesti. Palveluntuottaja huolehtii siitä, että palveluntuottajan käsitellessä sopimuksen kohteen toteuttamisen yhteydessä tilaajan henkilötietoja sopimusasiakirjat sisältävät EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (2016/679) sekä muun tietosuojalainsäädännön edellyttämät seikat ja että niitä noudatetaan. Palveluntuottajan tulee tällöin tarvittaessa saattaa toimintansa tietosuojalainsäädännön mukaiseksi ilman erillistä korvausta. HUS on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien potilas- ja asiakasasiakirjojen henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä.
- m) Palveluntuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä HUSin asiakirjojen käsittelystä säädetään (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999) sekä HUSin antamia ohjeita. Asiakirjojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia julkisuuslain säädöksiä sovelletaan asiakirjoihin silloinkin, kun ne ovat palveluntuottajan hallussa. Asiakirjojen käsittelyä säätelee myös laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007).
- n) Palveluntuottajan markkinoinnin on oltava asiallista, luotettavaa ja hyvän tavan mukaista. Ylisanoja tai vertailumuotoja ei saa käyttää. Markkinoinnilla ei tule luoda tarpeetonta sosiaali- tai terveydenhuoltopalvelujen kysyntää. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot vastaanottoaikasta, -ajasta ja ajanvarausmahdollisuudesta. Hinnoista ilmoittamisen tulee tapahtua vertailukelpoisella tavalla siten, että palveluseteliä käyttävä asiakas voi vaivatta päätellä sen osuuden, joka jää hänen maksettavakseen.
- o) Hyväksytyllä palveluntuottajalla on velvollisuus osoittaa palvelusta vastaava henkilö sääntökirjan erityisen osan henkilöstöä koskevien vaatimusten mukaan.

Palveluntuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta.

9 Muistutukset, kantelut, potilasvahinkoilmoitukset ja potilasvalitukset

Potilaslain mukaan potilaan oikeusturvakeinoja ovat terveydenhuollon toimintayksikön vastaavalle johtajalle tehtävä muistutus sekä oikeus tehdä kantelu hoidosta tai hoitoon liittyvästä kohtelustaan terveydenhoitoa valvovalle viranomaiselle, joita ovat aluehallintovirastot, sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira sekä eduskunnan oikeusasiamies.

Palveluntuottaja vastaa itse palvelusetelillä tuotettua hoitoa koskevista valituksista, kanteluista ja hoitovahinkoilmoituksista. Sen tulee raportoida HUSille niistä samoin kuin kaikkia edellä mainittuja koskevista ratkaisuksista.

10 HUSin velvoitteet

HUSin on pidettävä luetteloa hyväksymistään palveluntuottajista. Tiedot tuottajista, näiden tuottamista palveluista ja niiden hinnoista tulee olla julkisesti saatavilla internetissä ja muulla soveltuvalla tavalla.

HUSin on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palveluntuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

HUSin täytyy informoida asiakasta siitä, mistä ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksettaan hankkia. HUSin on varattava asiakkaalle tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja tarvittaessa antaa asiaa koskevaa selvitystä.

HUSin tulee peruuttaa palveluntuottajan hyväksyminen ja poistaa tuottaja luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palvelujen tuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista.

HUSilla on lisäksi velvollisuus valvoa hyväksymiensä tuottajien palvelujen laatua hyväksymismenettelyn lisäksi myös palvelujen tuottamisen yhteydessä sekä poistaa palveluntuottaja luettelosta, mikäli palvelun laatu ei vastaa sääntökirjassa edellytettyä.

HUS valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat palveluntuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. HUSin tulee ottaa palveluntuottajan valintaa koskeva asia käsitteilyyn viimeistään yhden (1) kuukauden kuluessa palveluntuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palveluntuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

11 Vastuut, vakuutukset ja vahingonkorvaukset

Potilasvahingoista aiheutuvat korvaukset ja korvauskäsittelystä aiheutuneet kustannukset kohdistetaan sen tahon potilasvakuutukseen, jonka toiminnan tai laiminlyönnin yhteydessä ilmoitettu henkilövahinko tapahtui tai sai alkunsa.

Asianosaisen selvitys -lomakkeella Potilasvakuutuskeskukselle ilmoitetaan henkilövahinkoon osallisten tiedot työnantajasta ja palvelussuhteen laadusta. Viime kädessä palveluntuottaja vastaa aiheuttamistaan vahingoista vahingonkorvauslain mukaisesti. HUS ei vastaa palveluntuottajan aiheuttamista vahingoista palvelujen saajalle.

12 Rekisterinpito

HUS on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien potilas- ja asiakirjojen henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Palvelujen tuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä HUSin asiakirjojen ja henkilötietojen käsittelystä säädetään sekä käsikirjan liitteenä olevaa yleistä tietoturvaliitettä.

Asiakas- ja potilasasiakirjat, jotka syntyvät setelillä palvelua järjestettäessä ja toteutettaessa, ovat viranomaisen asiakirjoja.

Vaikka palveluntuottaja laatii asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä, vastaa HUS rekisterinpitäjänä viime kädessä niiden käsittelystä. Palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta olennaiset tiedot on tallennettava viimeistään palvelutapahtuman päättyessä aina HUSin omaan asiakas- tai potilasrekisteriin. Palveluntuottajan ja HUSin tulee myös varmistaa, että palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot siirtyvät osapuolelta toiselle palvelutapahtuman eri vaiheissa. Tämä mahdollistaa sen, että jokaisen potilaan ja asiakkaan asiakirjat muodostavat hänen hoitonsa tai huoltonsa kannalta välttämättömän jatkuvan kokonaisuuden, johon tulee hoitoa ja huoltoa koskevat ratkaisut perustaa.

Palveluntuottajien tulee laatia asiakas- ja potilastietoja sisältävät asiakirjat EU:n tietosuoja-asetuksen tietosuojalain, potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain sekä potilasasiakirja-asetuksen edellyttämällä tavalla. Palveluntuottajan tulee noudattaa asiakas- ja potilasasiakirjoja käsitellessään myös, mitä HUSin asiakirjojen käsittelystä säädetään sekä HUSin antamaa ohjeistusta.

Palveluntuottajien tulee toteuttaa asiakirjojen käsittely vastaavasti kuin laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä edellyttää. Palvelusetelijärjestelmän kohteen tietosuojaan, tietoturvallisuuteen ja HUSin aineiston käsittelyyn ja salassapitoon liittyvistä seikoista noudatetaan sääntökirjan lisäksi liitteenä olevan tietoturvallisuusliitteen liitteen määräyksiä.

13 Verotus

13.1 Tuloverotus

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli

- myönnetään selkeästi määriteltuihin palveluihin
- on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa, jonka käytön hän itse määrittelee.

Palveluseteliä käytettäessä asiakkaan omavastuu ei oikeuta kotitalousvähennykseen tuloverotuksessa.

13.2 Arvonlisäverotus

Arvonlisäverolain 34 §:n mukaan veroa ei suoriteta terveyden- ja sairaanhoitopalvelun myynnistä. Terveyden- ja sairaanhoitopalvelulla tarkoitetaan ihmisen terveydentilan sekä toiminta- ja työkyvyn määrittämiseksi taikka terveyden sekä toiminta- ja työkyvyn palauttamiseksi tai ylläpitämiseksi tehtäviä toimenpiteitä, jos kysymyksessä on:

- 1) valtion tai hyvinvointialueen ylläpitämässä terveydenhuollon toimintayksikössä annettava hoito taikka yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa tarkoitettu hoito;
- 2) sellaisen terveydenhuollon ammattihenkilön antama hoito, joka harjoittaa toimintaansa lakiin perustuvan oikeuden nojalla tai joka on lain nojalla rekisteröity.

14 Sitoumuksen toteuttaminen ja noudattamisen valvonta

HUS on palvelusetelilain nojalla velvollinen valvomaan hyväksymiensä yksityisten palveluntuottajien tuottamien palvelujen tasoa ja poistamaan palveluntuottajan hyväksytyjen palveluntuottajien joukosta, mikäli sääntökirjan määräyksiä ei noudateta. Asiakkaan käytäessä palveluseteliä HUS ei ole sopimussuhteessa sosiaali- tai terveystalveta tuottavaan yksityiseen palveluntuottajaan, mutta palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja. Mikäli palveluntuottaja ei täytä sääntökirjassa määrättyjä ehtoja, HUS voi poistaa palveluntuottajan hyväksytyjen palveluntuottajien joukosta.

15 Sitoumuksen vastuuhenkilöt

HUS ja palveluntuottaja asettavat nimeltä tai asemaltaan henkilön tai henkilöt, jotka toimivat yhteyshenkilöinä ja vastuuhenkilöinä sitoumuksen toteuttamisessa ja ilmoitusten vastaanottajina.

16 Sääntökirjan muuttaminen

HUSilla on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja sen liitteiden sisältämiin määräyksiin. HUS ilmoittaa muutoksista palveluntuottajalle kirjallisesti välittömästi päätöksen tekemisen jälkeen. Mikäli palveluntuottaja ei halua tulla sidotuksi muuttuneisiin sääntöihin, tulee sen ilmoittaa siitä kirjallisesti HUSille kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa muutosilmoituksen lähettämisestä. Mikäli HUSille ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, sitoutuu palveluntuottaja noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, kuitenkin aikaisintaan kuusikymmentä (60) päivää muutosilmoituksen toimittamisesta.

17 Sitoumuksen voimassaoloaika

Tämä sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

18 Valtuutuksen peruutus

HUSilla on oikeus peruuttaa palveluntuottajalle myönnetty valtuutus toimia palveluseteli-järjestelmässä ja poistaa palveluntuottajan nimi hyväksytyjen palveluntuottajien luettelosta välittömästi ilman irtisanomisaikaa, mikäli:

- 1) hyviä hoitokäytäntöjä ei noudateta;
- 2) palvelun tarjoaja ei noudata HUSin kirjallisesta kehotuksesta huolimatta sopimuksen/sitoumuksen tai sen liitteiden ehtoja;
- 3) palveluntuottaja on tullut maksukyvyttömäksi, ei ole kyennyt hoitamaan laskujaan eräpäivään mennessä, on aloittanut akordimenettelyn, on asetettu selvitystilaan tai on välittömässä vaarassa tulla asetetuksi selvitystilaan;
- 4) palveluntuottaja tai joku sen johtoon kuuluva henkilö on tuomittu syyllisenä elinkeinotoimintaan liittyvässä rikoksessa; tai
- 5) palveluntuottajaa rasittaa julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste tai julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 81 §:n 1 momentin 3–11 kohdissa tarkoitettu harkinnanvarainen poissulkemisperuste tai Euroopan unionin (EU) tai Yhdistyneiden kansakuntien (YK) kohdistama pakote taikka Suomen viranomaisen asettama pakote tai varojen jäädyttämispäätös.

19 Noudatettava lainsäädäntö

Sitoumukseen/sopimukseen noudatetaan Suomen lakia.

PALVELUKOHTAINEN OSIO – SÄÄNTÖKIRJAN ERITYINEN OSA

20 Asiakkaat ja palvelusetelin myöntäminen

20.1 Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat potilaat

HUS valitsee palvelusetelijärjestelmään otettavat potilaat leikkauskriteerien mukaisesti. Potilaalla on oikeus kieltäytyä palvelusetelistä. HUS antaa palvelusetelin sen palvelumoodokseen valinneelle potilaalle ja ohjeistaa potilasta niin että hän osaa käyttää palveluseteliä oikein. Potilaalle tulee tässä yhteydessä ilmoittaa mahdollisuudesta ottaa puhelimitse yhteyttä HUSin kirurgiseen yksikköön, mikäli potilaalla on kysyttävää hoidosta.

20.2 Palvelusetelijärjestelmän ulkopuolelle jäävät potilaat

Tässä kohdassa lueteltavat kriteerit sulkevat pois palvelusetelijärjestelmän soveltamisen:

- a) potilaalla ei ole kuntayhtymän hyväksymää lähetettä;
- b) potilas on alle 18-vuotias;
- c) potilas ei kykene kommunikoimaan tai tekemään yhteistyötä häntä hoitavan henkilökunnan kanssa;
- d) potilas tarvitsee ulkopuolisen henkilön antamaa tulkkausta;
- e) potilaalla on vakava yleissairaus (ASA >3, BMI >40), eikä potilas sen tai muun syyn johdosta sovellu lyhytjälkihoitoiseen toimenpiteeseen
- f) potilaalla on laboratoriotutkimuksin todettu hyytymisalttius

20.3 Palvelusetelin myöntäminen ja vastaanottaminen

Saatuana palvelusetelin/palvelusetelit potilas valitsee itselleen sopivan palveluntuottajan ja toimittaa tälle palvelusetelin/palvelusetelien tunnisteet/tunnisteet. Palveluseteleitä voi käyttää vain sääntökirjassa määritettyyn palveluun. Potilas saa kieltäytyä palveluseteleistä.

21 Palvelusetelien arvo ja voimassaoloaika

Palvelusetelin arvolla tarkoitetaan HUSin maksamaa korvausta palvelusetelillä hoidetun potilaan hoidosta. Omavastuuosuus on enimmäissumma, jonka palveluntuottaja voi periä palvelusetelillä hoidetulta potilaalta. Hintakatto on palvelusetelin arvon ja omavastuuosuuden enimmäismäärän summa.

Palvelusetelin hinnat ovat tämän sääntökirjan erillisenä liitteenä (Liite 2).

HUSilla on oikeus muuttaa palvelusetelin arvoa, hintakattoa ja asiakasmaksuja sekä setelin hoidon piiriin kuuluvia palveluja. Muutosten voimaantulopäivästä ilmoitetaan palvelun-

tuottajille etukäteen. Mikäli palveluntuottaja ei hyväksy muutoksia, palveluntuottajan tulee ilmoittaa siitä kirjallisesti annettuun määräaikaan mennessä. Muutokset eivät koske palveluseteleitä, jotka on myönnetty ennen muutospäivämäärää.

Palveluntuottajan on informoitava asiakasta perumatta jääneen tai liian myöhään perutun ajanvarauksen mahdollisesta asiakasmaksusta.

Palvelusetelin hintaan tulee sisältyä kaikki ko. palvelun kustannukset. Esimerkiksi erillistä toimistomaksua, Kanta-palvelujen käyttömaksua, käsittelymaksuja ja laskutuslisiä ei saa periä tai laskuttaa HUSilta eikä asiakkaalta.

Palvelun tuottaja on velvollinen noudattamaan seuraavia ehtoja vasectomian yhteydessä. Palveluseteli on voimassa kolme (3) kuukautta myöntämispäivästä lukien, mihin mennessä potilaan tulee tehdä sopimus hoidosta palveluntuottajan kanssa. Potilaan hoidon tulee toteutua kuuden (6) kuukauden kuluessa kuntayhtymän tekemästä hoidon tarpeen päätöksestä alkaen (vaikka kyseessä ei ole hoitotakuulainsäädännön alainen toimenpide).

22 Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Vaadittava henkilökunta muodostuu vähintään leikkaavasta lääkäristä, jota avustaa lukumäärältään ja koulutustasoltaan riittävä terveydenhuollon ammattihenkilökunta. Leikkaavan lääkärin pätevyysvaatimuksena on Valviran antama lupa toimia urologian erikoislääkärinä Suomessa.

Palveluntuottajan koko vakinaisessa palveluksessa olevan henkilökunnan, mukaan lukien sairaanhoitajat ja muu terveydenhuollon henkilöstö sekä sijaiset, tulee täyttää terveydenhuollon henkilöstölle asetetut lakisääteiset vaatimukset eikä myöskään heidän ammatinharjoittamisessaan tule olla minkäänlaisia rajoituksia. Henkilöstöluetteloa tulee täydentää jatkuvasti niin, että se on aina ajantasainen. Kaikkien ammatinharjoittajien niin sairaanhoitajien kuin lähi- ja perushoitajien rekisteröintinumero tulee löytyä Valviran ylläpitämästä terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietopalvelusta (<https://julkiterhikki.valvira.fi>). Yksittäisiä ammatinharjoittajia ei tulkita alihankkijoiksi.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että hoitoa toteuttava henkilöstö täyttää laissa säädetyt kelpoisuusehdot ja suorittaa vain sellaisia työtehtäviä, joihin heillä on säännösten tai valtakunnallisten ohjeiden mukainen oikeus. Palkatessaan terveydenhuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä rekisteristä. Palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että asiakas saa palvelua valintansa mukaan joko suomen tai ruotsin kielellä. Palveluntuottajan tulee myös ilmoittaa, millä muilla kielillä palvelua voidaan toteuttaa. Palveluntuottaja huolehtii henkilöstönsä ammatitaidon ylläpidosta ja täydennyskoulutuksesta terveydenhuollon täydennyskoulutusvelvoitteen mukaisesti. Palveluntuottajalla on oltava erikseen kuvattu ajantasainen hoitohenkilökunnan perehdytysprosessi. Palveluntuottajan on pyydettyäessä toimitettavalle HUSille selvitys siitä, miten sen palveluksessa oleva henkilöstö on perehdytetty ja miten osaaminen on varmistettu.

Palveluntuottaja huolehtii siitä, että kaikkien työntekijöiden tietoon saatetaan työhön liittyvät velvollisuudet, työntekijän yleiset velvollisuudet, työhön liittyvät salassapitovelvollisuudet, velvollisuus noudattaa tietojärjestelmiin liittyvää tietosuoja- ja tietoturvaohjeita sekä työhön ja kulunvalvontaan liittyviä turvaohjeita.

23 Palvelun sisältövaatimukset

Palvelun tuottaja on velvollinen noudattamaan seuraavia ehtoja vasectomian yhteydessä

1. Ennen leikkausta potilaan kanssa keskustellaan toimenpiteen toteutuksesta, siihen liittyvistä riskeistä ja sterilisaation peruuttamattomasta vaikutuksesta.
2. Palvelun tuottaja varmistaa, että sterilisaatiolle laissa asetetut ehdot täyttyvät.
3. Vasectomian sterilisaatiovaikutuksen toteutuminen, PAD vastaus ja/tai siemennestenäyte, varmistetaan palvelun tuottajan toimesta leikkauksen jälkeen.
4. Suoritetusta sterilisaatiosta tehdään ilmoitus Valviraan ohjeiden mukaisesti.
5. Potilaan preoperatiivisen tutkimuksen ja leikkauksen suorittaa palvelun tuottajan leikkaava lääkäri.

Tutkimuksiin ja hoitoon sisältyy:

- esitietojen kartoittaminen, vasectomian ehtojen täyttymisen ja yleisen leikkauskelpoisuuden tarkistaminen
 - kliininen tutkimus ja toimenpidettä edeltävät merkinnät.
 - Sterilisaatiovaikutuksen varmistaminen, johon liittyen siemennestenäytteen tarkastus kolme kuukautta toimenpiteen jälkeen ja PAD:n tarkastus sen valmistuttua tai tarvittaessa mikäli siemennestenäyte poikkeava (mikäli siemennestenäytteessä tai PAD:ssa poikkeava löydös, potilaalle järjestetään jatkotoimenpiteet tuottajan toimesta).
1. Vasectomialeikkaus suoritetaan paikallispuudutuksessa. Potilaan elintoimintojen seuranta leikkauksen aikana sekä leikkauksen jälkeen toteutetaan yleisten anestesiasiakäytäntöjen ja vaatimusten mukaisesti.
 2. 3 kk:n kohdalla toimenpiteestä potilas ohjelmoidaan ja ohjeistetaan käymään siemennestenäytteessä. Tuottajan lääkäri tarkastaa dokumentoidusti näytevastauksen 2 vk:n sisällä sen antamisesta. Mikäli löydös on poikkeava, potilas kutsutaan tuottajan toimesta kontrollikäynnille ja järjestetään jatkotoimenpiteet siten, että sterilisaatiovaikutus toteutuu (kts myös kohta 12).
 3. Poistettu siemenjohdinkudos otetaan talteen ja lähetetään varmistuksena tarvittaessa patologiin tutkittavaksi tuottajan kustannuksella. Tuottajan lääkäri tarkastaa dokumentoidusti PAD:n sen valmistuttua. Mikäli löydös on poikkeava, potilas kutsutaan kontrollikäynnille tuottajan toimesta ja järjestetään jatkotoimenpiteet siten, että sterilisaatiovaikutus toteutuu. Kuntayhtymää informoidaan poikkeavista löydöksistä ja jatkotoimenpiteistä (kts myös kohta 12).
 4. Sterilisaatiovaikutuksen toteutuminen ja leikkauksen tulos on tuottajan vastuulla ja se arvioidaan tarvittaessa yhdessä HYKS:n Urologian klinikan ja palveluntuottajan kanssa. Kustannusvastuu mahdollisista korjauksista ja lisätoimenpiteistä on 12 kk:n ajan tuottajalla.

5. Sterilisaatiovaikutuksen toteutuminen ja leikkauksen tulos on tuottajan vastuulla ja se arvioidaan tarvittaessa yhdessä HYKS:n Urologian klinikan ja palveluntuottajan kanssa. Kustannusvastuu mahdollisista korjauksista ja lisätoimenpiteistä on 12 kk:n ajan tuottajalla.

Palveluun kuulumattomat hoidot

Palvelusetelijärjestelmään eivät kuulu muut miehen genitaalialueen toimenpiteet eivätkä muut miehen ehkäisynä käytettävät toimenpiteet tai lääkkeet. Asiakas/potilas maksaa itse ne palvelut, jotka eivät kuulu palvelusetelipalveluun.

24 Palvelupalautteen toimittaminen HUSille

Palvelun tuottajan on toimitettava kahden (2) viikon kuluessa vasectomialeikkauksesta hoitopalaute potilaalle, lähettävälle lääkärille ja HUSille. Lisäksi neljän (4) kuukauden kuluessa leikkaushoidosta potilaalle, lähettävälle lääkärille ja kuntayhtymälle on toimitettava palaute siemennestenäytteen vastauksesta ja siinä on oltava myös maininta, onko talteen otettujen kudoksenäytteiden PAD tarkastettu ja onko se aiheuttanut toimenpiteitä. Tuottaja suorittaa tarvittaessa poikkeavissa tapauksissa kontrollin ja tarvittavat jatkotoimenpiteet, ja antaa siitä palautteen HUSille.

25 Palvelun laatuvaatimukset

Palveluntuottajan tulee toteuttaa palvelu asiakaslähtöisesti ja hyvien hoito- ja toimintakäytäntöjen mukaisesti (mukaan lukien käypähoito-suositukset) siten, että hoito on laadukasta, potilasturvallista ja asianmukaisesti toteutettua. Potilasasiakirjamerkintöjen ja hoitopalautteiden on oltava laadullisesti asianmukaisia.

Palvelun tuottajan on seurattava erikseen sovittuja laatuparametreja sekä raportoitava niistä HUSille. Asiakastytyväisyyttä mitataan säännöllisillä asiakastytyväisyyskyselyillä. Kyselyillä mitataan seuraavia asioita:

- sterilisaatiovaikutuksen toteutuminen
- leikkauksen haittavaikutukset
- potilaan elämänlaadun muuttuminen
- palvelun tuottajan palvelun taso

Kyselyt toteutetaan HUSin toimesta siten, että tietylle potilasjoukolle lähetetään kyselylomake ja ohjeistetaan potilasta palauttamaan lomake HUSille.

Palvelun tuottajan on informoitava HUSia kaikista Valviralle tai Aluehallintovirastolle tehdyistä potilasvahinkoilmoituksista, jotka liittyvät palvelusetelijärjestelmään. Tuottajan tulee myös raportoida toiminnasta tehdyistä muistutuksista, valituksista, kanteluista ja muista valvontaviranomaisille tehdyistä ilmoituksista.

26 Seuranta ja raportointi

Laatumittarit, joita palvelun tuottajan tulee seurata

Potilaskohtaisesti:

- sterilisaatiovaikutuksen toteutuminen
- leikkauksen hättävähäikutukset
- potilaan elämänlaadun muuttuminen, esim. 15D kysely

Kokoomatietona hoidettujen potilaiden osalta:

- palvelun tuottajan palvelun taso, asiakastytyväisyyskyselynä toteutettuna, yhteenveto
- sterilisaatiovaikutuksen toteutuminen
- leikkauksen hättävähäikutukset
- potilaan elämänlaadun muuttuminen

27 Palvelun tila- ja välinevaatimukset

Palvelun tuottajalla tulee olla toimintaa varten käytössä toimenpidehuone / leikkaussali, joka täyttää kirurgisille paikallispuudutustoimenpiteille asetetut vaatimukset puhtauden, ilmanvaihdon, valaistuksen ja kalusteiden osalta. Palvelun tuottajalla tulee olla toimenpiteeseen soveltuva instrumentaatio, lääkeaineet sekä ommelmateriaalit sekä haavatuotteet.

Tilojen on mahdollistettava asiakkaan yksityisyyttä suojaava asiakaspalvelu toimenpiteen esikäyntiin, toimenpiteen suorittamiseen ja jälkiseurantaan liittyen.

28 Vastuu komplikaatioista

Potilasvahingoista aiheutuvat korvaukset ja korvauskäsittelystä aiheutuneet kustannukset kohdistetaan sen tahon potilasvakuutukseen, jonka toiminnan tai laiminlyönnin yhteydessä ilmoitettu henkilövahinko tapahtui tai sai alkunsa.

Palvelun tuottajan vastuulla olevat komplikaatiot

Palvelun tuottajan tulee raportoida puolivuositain HUS:lle seuraavista vasectomian yhteydessä esiintyneistä komplikaatioista:

- infektiot
- sairauslomia edellyttävät verenpurkaumat
- syvien laskimoiden veritulpat ja keuhkoveritulpat
- uusintaleikkaukset
- väärän kudoksen poistaminen leikkauksen yhteydessä

Seuraavien peri- ja postoperatiivisten komplikaatioiden hoito sisältyy palvelusetelijärjestelmään ja on hoidettava palveluntuottajan toimesta ja kustannuksella.

Perioperatiiviset:

1. Elvytys ja ensihoito välittömästi hoitoa vaativissa tiloissa

Postoperatiiviset, jotka ilmaantuvat 2 viikon sisällä hoidosta.

1. Hematooma
2. Leikkausalueen infektiio
3. Syvä laskimotukos
4. Postoperatiivinen kipu, mukaan lukien hermokipu

HUSin vastuulla olevat komplikaatiot

Hoidon aikana tai 14 postoperatiivisen vrk:n ilmenevä muu sairaus tai odottamaton komplikaatio, kuten aivoinfarkti, sydäninfarkti tai hoitoon liittymätön syvä laskimotukos tai muu keskussairaالاتasoista hoitoa vaativa tilanne, joka ei liity tuottajan suorittamaan tutkimukseen, leikkaukseen tai hoitoon, palveluntuottaja ei vastaa näistä aiheutuneista kustannuksista.

29 Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus

HUSin puolesta palvelusetelin myöntämisestä päättänyt henkilö ei voi hoitaa samaa potilasta palvelusetelillä.

Palvelusetelin myöntäneellä henkilöllä ei myöskään saa olla merkittävää omistusta palvelua tuottavassa yrityksessä, eikä hän saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palveluntuottajassa tai palveluntuottajan kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä (yli 10 % osakkeista, osuuksista tai äänivallasta). Omistusrajoitus ei koske palveluntuottajaa, jonka osakkeilla käydään kauppaa arvopaperipörssissä.

30 Potilaan poistaminen HUSin omasta palvelu-/hoitojonosta

Potilas poistuu HUSin omasta hoitojonosta sen jälkeen, kun hoitopalaute on tallennettu palveluseteliportaalissa HUSin rekisteriin, ja hoitopalautteen perusteella potilas ei enää tarvitse palvelun osalta HUSin erikoissairaanhoidon jatkohoitoa/seurantaa.

Palvelusetelin voimassaoloaika on määritelty kohdassa 21. Jos potilas ei ole käyttänyt palveluseteliä kyseisessä kohdassa mainitun ajan sisällä, eikä ole ollut tuona aikana yhteydessä myöskään HUSiin hoitoa saadakseen, poistetaan potilas HUSin omasta hoitojonosta.

31 Palveluiden laskutus

Palvelun tuottaja saa veloittaa palvelusetelillä tuotettavasta palvelusta enintään HUSin vahvistaman kattohinnan (kts. kohta 21, palvelusetelien arvo). Kyseiseen kokonaishintaan sisältyy sekä palvelusetelin arvo, että asiakkaan maksama omavastuuosuus. HUS maksaa palvelun tuottajalle kuuluvat palvelusetelien mukaiset korvaukset seuraavan kuukauden loppuun mennessä keskitetysti kerran kuussa edeltävän kuukauden osalta sen jälkeen, kun

hoitopalautteet ovat saapuneet HUSille. Kela korvaa potilaan matkakulut tämän kotoa palveluntuottajan toimipaikkaan omien sääntöjensä mukaisesti.

32 HUSin tai asiakkaan antamat tiedot/asiakirjat palvelun tuottajalle

HUSin erikoislääkärin on tarkastettava potilaan sairaskertomustiedot sen turvaamiseksi, että palvelun tuottajalla on käytettävissään hyvän hoitotavan mukaiseen hoitoon tarvittava aineisto. HUSin on informoitava potilasta tästä seikasta palveluseteliä annettaessa ja velvoitettava potilas toimittamaan kaikki tarpeellinen läheteaineisto valitsemalleen palveluntuottajalle.

33 Tietojärjestelmät

Palvelun tuottajalla tulee olla valmius sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (784/2021) mukaisesti Kanta-palvelujen sekä palveluntuottajille tarkoitetun sähköisen palveluseteliportaalin käyttöönottoon.

Palveluntuottajalla tulee olla erityisesti valmius:

1. Potilaskertomustietojen sähköiseen välittämiseen Palse-portaalin ja HUSin tietojärjestelmän kautta.
2. Ostopalvelussa laadittujen rekisterinpitäjän (HUS-yhtymä) tietojen siirtäminen potilastiedon arkistoon (Kanta-palvelut), jos palveluntuottajan ja HUSin välillä on käytössä ostopalveluvaltuutus tai mahdollisuus ottaa se käyttöön. Tällöin Palse-portaalin kautta välitetään HUSista lähete, päätös palvelusetelin myöntämisestä ja palveluntuottaja välittää Palsen kautta HUSille käyntitiedot ja laskutustiedot.
4. Huolehtia oman henkilöstönsä väestörekisterikorttien, henkilöstökorttien/toimikorttien käyttöön ottamisesta palvelusetelitoiminnassa sekä palveluseteliportaalin käyttöoikeuksien myöntämisestä ja poistamisesta ja henkilöstökorttien poistamisesta työsuhteen päätyttyä
5. Palvelun tuottajalla tulee olla käytössään sähköinen laskutusjärjestelmä.

Potilastietojen käsittelystä palveluntuottajan käyttämässä tietojärjestelmässä on muodostettava asiakastietolain (784/2021) 25 §:n mukainen käyttö- ja luovutusloki.

34 Hakemus palveluntuottajaksi

Palveluntuottajaksi hakeutuminen tapahtuu internetissä rekisteröitymällä ja kirjautumalla Palveluseteliportaaliin osoitteessa <https://palse.fi>. Palveluntuottajien tilaajavastuulain edellyttämien todistusten tarkistaminen tapahtuu ensisijaisesti sähköisesti ja automaattisesti. Mikäli tarkastettavat tiedot eivät ilmene tilaajavastuu.fi-palvelusta tai muusta vastaavasta julkisesta rekisteristä, tulee palveluntuottajaksi hakeutuvan toimittaa HUSille pyydettäessä muuta selvitystä edellytysten täyttymisestä.

Pakolliset hakeutumisen yhteydessä toimitettavat tiedot	HUS tarkistaa (tilaajavastuu.fi tms.)	Hakija liittää liitedokumenttina (pdf)
Ennakkoperintärekisteriin kuuluminen	X	
Todistus voimassaolevasta vakuutusyhtiön tai –yhtiöiden vastuuvakuutuksesta sekä vakuutusmaksujen suorittamisesta		X
Potilasvahinkolain sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaiset vakuutukset		X
Työnantajarekisteriin kuuluminen	X	
Kaupparekisteriin kuuluminen	X	
Verojen ja sosiaalimaksujen maksutiedot	X	
Eläkemaksujen maksutiedot	X	
Työehtosopimus	X	
Tieto työterveyshuollosta (mikäli yritys toimii työnantajana)	X	
Lupa terveydenhuoltopalvelujen antamiseen: jäljennös myönnetystä aluehallintoviraston luvasta tai ote yksityisten palveluntuottajien rekisteristä tai selvitys luvan hankkimisesta palvelun alkamiseen mennessä		X

Hakeutumisen yhteydessä palveluntuottaja antaa erillisen kirjallisen selvityksen seuraavista asioista sekä ilmoittaa muilta osin muutoksista HUSille:

1. Listaus palvelusetelillä vastaanottoja hoitavista lääkäreistä/terveydenhuollon ammattilaisista ja heidän koulutuksestaan/erikoisalastaan ja aiemmasta kokemuksestaan vasectomiatoimenpiteistä sekä kokemus muusta urologisesta kirurgiasta
3. Tiedot, miten palveluntuottaja käytännössä järjestää asiakkaille/potilaille hoidossa käytetyt laitteet ja hoitoon kuuluvat hoitotarvikkeet
4. Mihin asiakas voi tarvittaessa ottaa yhteyttä palvelusetelillä toteutettavan hoidon aikana

HUS valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat ja hoitoa toteuttavat palveluntuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla.

35 Palveluntuottajan irtisanominen ja irtisanoutuminen

35.1 Palveluntuottajan irtisanominen

HUSilla on oikeus peruuttaa palveluntuottajalle myönnetty valtuutus toimia palvelusetelijärjestelmässä ja poistaa palveluntuottaja luettelosta, jos hyväksymiselle sääntökirjassa asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palveluntuottaja pyytää hyväksymisen peruutta-

mista. Palveluntuottajalla on velvollisuus hoitaa irtisanomishetkellä hoidossa olevien palvelusetelipotilaidensa palvelusetelillä pyydytetyt hoidot valmiiksi. Jos HUS irtisanoo palveluntuottajan, sovitaan palvelusetelipotilaiden jatkohoito potilaskohtaisesti.

Irtisanomisen syitä voivat olla esimerkiksi seuraavat:

- Potilasta ei ole hoidettu potilaan ongelman osalta palvelusetelien sääntökirjan ohjeiden mukaisesti
- Palveluntuottajan lääkärin ja hoitajan antama ohjaus ja toteuttama hoito ei noudata sääntökirjan ohjeita, käypää hoitoa ja muita hyviä hoitokäytäntöjä, tasa-arvoa ja asiakaslähtöisyyttä
- Potilasta ei ole kyetty palvelemaan riittäväällä suomen tai ruotsin kielen taidolla
- Potilas ei ole saanut jatkohoito-ohjeita/ ohjattu asianmukaisesti jatkohoitoon
- Jatkohoitosuunnitelma, jatkohoitoonohjaus, lähete, resepti tms. on jätetty tekemättä.

35.2 Palveluntuottajan irtisanoutuminen

Palveluntuottajalla on oikeus irtisanoutua hyväksytyjen palveluntuottajien listalta. Palveluntuottaja poistetaan tällöin välittömästi hyväksytyjen palveluntuottajien joukosta. Palveluntuottajalla on kuitenkin velvollisuus hoitaa irtisanoutumishetkellä jonossa olevat palvelusetelipotilaansa kolmen kuukauden kuluessa irtisanoutumisesta.

Liitteet

Liite 1	Yleinen tietoturvasuusliite [v1.32]/Palveluseteli
Liite 2	Hintaliite